ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อของเด็กวัยรุ่น

กลุ่มอาการเนฟโฟรติก

ผู้เขียน นางสาวโสภาภรณ์ สุวรรณรักษ์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ศรีพรรณ กันธวัง ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิมล ธนสุวรรณ กรรมการ

บทคัดย่อ

การติดเชื้อเป็นปัจจัยสำคัญของการกลับเป็นซ้ำของกลุ่มอาการเนฟโฟรติกในเด็ก การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อและปัจจัยทำนาย พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อของเด็กวัยรุ่นกลุ่มอาการเนฟโฟรติก โดยใช้แนวคิดการส่งเสริม สุขภาพของเพนเดอร์เป็นกรอบแนวคิด กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กกลุ่มอาการเนฟโฟรติกวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี ที่เข้ารับการตรวจรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลหาดใหญ่ และโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2550 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การวิเคราะห์อำนาจการทดสอบ และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 80 ราย เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ แบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะในตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ และแบบสอบถาม การสนับสนุนของครอบครัวในการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความตรงของเนื้อหาเท่ากับ .97, .96, 1.00 และ .98 ตามลำดับ และตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ โดยวิธีการทดสอบซ้ำได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 ส่วนแบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะในตนเอง ในการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติ พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ และแบบสอบถามการสนับสนุนของครอบครัวในการปฏิบัติ

พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ โดยหาค่าสัมประสิทธ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .92, .82 และ .87 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และการวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยมีดังนี้

เด็กวัยรุ่นกลุ่มอาการเนฟโฟรติกส่วนใหญ่ปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ สม่ำเสมอในทุก ๆ ด้าน ในด้านความรับผิดชอบดูแลสุขภาพตนเอง พบว่าส่วนใหญ่ปฏิบัติสม่ำเสมอ ในเรื่อง อาบน้ำวันละ 2 ครั้ง แปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง รับประทานยาตามเวลา บอกให้บิดา มารดาหรือผู้ใกล้ชิดทราบ เมื่อมีอาการผิดปกติ และไปตรวจสุขภาพตามแพทย์นัด ในด้านโภชนาการ พบว่าส่วนใหญ่ปฏิบัติสม่ำเสมอในเรื่อง รับประทานอาหารที่สะอาดและสุกใหม่ ครบ 3 มื้อต่อวัน และเมื่อมีอาการบวม จะหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารรสเค็ม อาหารหมักดอง และอาหารใส่ผงชูรส ในด้านการออกกำลังกาย พบว่าส่วนใหญ่ปฏิบัติสม่ำเสมอในเรื่อง งดเว้นการออกกำลังกาย เมื่อมี อาการบวม ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่าส่วนใหญ่ปฏิบัติสม่ำเสมอในเรื่อง ช่วยเหลือ เพื่อนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และเชื่อฟังคำแนะนำของแพทย์และพยาบาลเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว และในด้านการจัดการกับความเครียด พบว่าส่วนใหญ่ปฏิบัติสม่ำเสมอในเรื่อง ตั้งใจเรียนมากขึ้น เพื่อให้เรียนทันเพื่อน และไม่เคยใช้ยานอนหลับ สูบบุหรี่หรือดื่มเหล้า เมื่อรู้สึกไม่สบายใจ

การรับรู้สมรรถนะในตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ และการ รับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปร ของพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อของเด็กวัยรุ่นกลุ่มอาการเนฟ โฟรติก ได้ร้อยละ 38.9 ($R^2=.389,\ p<.001$) การรับรู้สมรรถนะในตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ สามารถทำนายพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อของเด็กวัยรุ่นกลุ่มอาการเนฟ โฟรติก ได้ดีกว่าการ รับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้ององเด็กวัยรุ่นกลุ่มอาการเนฟ โฟรติก ได้ดีกว่าการ

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกัน การติดเชื้อ และสามารถนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาวิธีการป้องกันการติดเชื้อในเด็กวัยรุ่นกลุ่ม อาการเนฟโฟรติกต่อไป

Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Predictors of Infection Preventing Behaviors Among Adolescents

with Nephrotic Syndrome

Author Suwanruk

Degree Master of Nursing Science (Pediatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Seepan Kantawang Chairperson

Assistant Professor Wimon Tanasuwan Member

ABSTRACT

Infection is a significant relapsing factor of nephrotic syndrome in children. The purposes of this study were to describe infection preventing behaviors among adolescents with nephrotic syndrome and to identify predictors of the behaviors. Pender's Health Promotion Model was used as the study framework. Power analysis was used to determine the sample size and the sample was selected using purposive sampling. The sample included 80 adolescents with nephrotic syndrome aged between 10-19 years who attended the out patient clinics of Hat Yai and Songklanagarind hospitals during October 2007 to February 2008. The research instruments included Infection Preventing Behaviors, Perceived Selfefficacy, Perceived Benefit, and Family Support Scales developed by the researcher, the content validity index of these scales were .97, .96, 1.00, and .98, respectively. The test-retest reliability of the Infection Preventing Behaviors Scale was .89. The Cronbach's alpha coefficients of the Perceived Self-efficacy, Perceived Benefit, and Family Support Scales were .92, .82, and .87, respectively. Data were analyzed by using descriptive statistics and stepwise multiple regression. The study results were as follows.

Most of the adolescents with nephrotic syndrome reported always performing infection preventing behaviors in every dimension. In the health responsibility dimension, most of them reported always taking a bath twice a day, brushing their teeth at least twice a day, taking medicine, informing parents of abnormal symptoms, and visiting a doctor as per appointment. In the nutrition dimension,

the majority of the adolescents reported always having cleaned and cooked food, having three meals a day, avoiding salty, fermented, and preserved food when having edema. In the exercise dimension, many of them reported always avoiding exercise when having edema. In the interpersonal relations dimension, many of them reported always helping with their friends' activities, and engaging in self care as suggested by the doctors and nurses. In the stress management dimension, most of them reported always concentrating more on their lessons in order to keep up with their classmates, and never taking sleeping pills, smoking, or drinking alcohol when under stress.

The predictors of infection preventing behaviors of the adolescents were perceived self-efficacy and perceived benefit which together explained 38.9% of the variation in the behaviors (R^2 = .389, p < .001). The perceived self-efficacy could predict the behaviors better than the perceived benefit (β_{SE} = .469, p < .001; β_B = .264, p < .01).

The study results provide an information for understanding of predictors of infection preventing behaviors of adolescents with nephrotic syndrome and this information can be used to develop nursing interventions for preventing infection of these adolescents.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

E TO MA